

Zakład Hodowli Ogólnej w Warszawie

Ogół prac badawczych Zakładu Hodowli Ogólnej Zwierząt można podzielić na takie, które zajmują się rozwiązywaniem zagadnień ogólnych jak np. z zakresu problemów związanych z aklimatyzacją zwierząt oraz wpływem poszczególnych czynników środowiska na ich rozwój i produktywność, z drugiej strony zaś przystąpiono równocześnie do rozwiązania szeregu drobnych problemów, mających dać odpowiedź na niektóre bezpośrednio ważne zagadnienia hodowli praktycznej.

Wśród problemów opracowywanych przez Zakład dużo miejsca zajmują zagadnienia związane z drobiarstwem i produkcją drobiową.

W tym zakresie ukończone zostały lub są daleko zaawansowane:

Badania nad różnymi typami pomieszczeń dla drobiu. W toku tych badań opracowano kilka racjonalnych planów kurników wychowalni kurcząt i wzorowy indycznik; stwierdzono, jaka jest pracochłonność poszczególnych systemów budowy, sporządzono zestawy potrzebnych materiałów, a obecnie przystąpiono do porównawczych badań nad właściwościami higienicznymi różnych konstrukcji.

Opracowuje się podobne materiały odnośnie szeregu innych budynków inwentarskich (chlewni, owczarni, obór). Badania te są jednak kosz-

towne i pracochłonne, stąd też Zakład może wykańczać je tylko stopniowo. Ostatnio opracowano praktyczny typ wolno stojących klatek dla królików.

Dalsze badania przeprowadzone w Zakładzie są następujące: badania nad czynnikami wpływającymi na wytrzymałość skorupy jaj kurzych. Wykazano dużą współzależność zachodzącą między rasą kur a wytrzymałością skorupy ich jaj oraz związek pomiędzy grubością i strukturą skorupy jaja a jej wytrzymałością. Stwierdzono jednak również dużą jednolitość składu chemicznego skorupy jaj. Dopełniając prowadzi się obserwacje nad typami morfologicznymi jaj kurzych, występujących w Polsce z uwzględnieniem występowania form nieprawidłowych, jaj podwójnych, karłowatych, olbrzymich itp. oraz badania praktyczne nad przydatnością różnych typów opakowania jaj do ich transportu.

W zakresie badań jajczarskich na wymienienie zasługują jeszcze prowadzone wspólnie z CSMJ studia nad najważniejszymi nienormalnościami jaj kurzych jak jaja sienne, trawiaste i zielone oraz przyczynami ich powstawania i opracowanie tablic pomocniczych do oceny jaj towarowych.

Z podjętych przez Zakład prac drobiarskich, będących już na ukończeniu, na wymienienie zasługują ponadto: opracowanie obiektywnych metod oceny barwy i innych cech morfologicznych upierzenia ptaków, jako wstęp do badań towaroznawczych w zakresie pierzarstwa i jako czynnik pomocniczy w pracach selekcyjnych.

Badania nad zależnością pomiędzy wagą jaj wylęgowych a ciężarem jednodniówek oraz nad wpływem ciężaru jaja na rozwój kurczęcia.

Badania nad wpływem hormonów syntetycznych (*stilboestrol*, *neobenzoestrol*, *hexoestrol*) na wczesność dojrzewania i nieśność kur. Stwierdzono wpływ dodatni stosowanych preparatów; dalsze obserwacje w toku.

Prowadzone są badania nad wpływem czynników mineralnych (makro — i mikroelementów) na rozwój i wczesność dojrzewania kurcząt. Prócz tego przeprowadzono obserwacje nad toksycznością dla kur powszechnie stosowanych środków przeciwowadźnich DDT i Azotox stwierdzając ich zupełną nieszkodliwość dla drobiu. Ustalono technikę prowadzenia sztucznych wylęgów jaj indyków oraz przeprowadzono zwalczanie „czarnej główki“, schorzenia występującego u indyków ostatnio importowanych z Angli. Opracowuje się również materiały do typologii pokroju kur zielononózek, karmazynów, leghornów i sussexów jako ras zaleconych do hodowli w Polsce.

Przeprowadzono inwentaryzację materiału hodowlanego zwierząt futerkowych w Polsce. Jako uzupełnienie badań w zakresie hodowli zwierząt futerkowych zebrano i opracowano materiały w zakresie zagadnień płodności i przyrostów młodziży lisów srebrzystych. Przeprowadza się też, a częściowo już ukończono, badania nad okrywą i wzorcem lisów rudych, srebrzystych i platynowych. Ostatnio zajęto się praktycznie ważnym problemem zwalczania próchnicy zębów występującej dość powszechnie w naszych hodowlach nutrii.

W zakresie zagadnień paszoznawczych, prócz problemów związanych z badaniem wpływu składników mineralnych (tzw. makro — i mikroelementów) na mleczność krów, stwierdzono wyraźnie rejonami

zróznicowane działanie poszczególnych składników; przeprowadzono też analizę wartości wytwórczej pastwiska w majątku doświadczalnym SGGW Łąki Jaktorowskie. Praca ta, prócz znaczenia czysto praktycznego dla miejscowej hodowli, ma charakter metodyczny jako sprawdzian metod do zastosowania w poszczególnych zakładach doświadczalnych okręgu mażowieckiego PINGW.

Zagadnienie aklimatyzacji bydła rogatego nabrało u nas szczególnego znaczenia w latach powojennych, a to wobec masowych importów zwierząt do Polski. Przeprowadzone badania dowiodły, że w naszych warunkach środowiskowych głównym czynnikiem normującym przebieg aklimatyzacji bydła rogatego jest żywienie. Czynnikiem ten wybija się na czoło zarówno pod względem ilości jak i jakości. Duże znaczenie ma również stopniowe dostosowywanie się nowowprowadzanych zwierząt do miejscowych czynników chorobotwórczych (drobnoustrojów). Okres aklimatyzacji można na ogół znacznie skrócić, a przebieg jej ułatwić przez odpowiednie, intensywne żywienie i pielęgnowanie zwierząt. Dobre i odpowiednie żywienie ułatwia zwierzętom dostosowanie się do pozostałych czynników środowiska.

W ramach badań działania hormonów syntetycznych na mleczność bydła rogatego stwierdzono niewielki stosunkowo i raczej ujemny ich wpływ na krowy w ciągu laktacji. Pozostaje to w związku z pobudzeniem rui przy zwiększeniu procesów owulacji. Udało się natomiast drogą implantacji tabletek hormonalnych wywołać laktację u niecielnych jałówek. Wydzielanie mleka rozpoczęło się w 10 dni po wszczępieniu tabletek w kieszeń podskórną na łopatce jałówki. Obecnie prowadzi się obserwacje nad przebiegiem tak wywoła-

nej laktacji i składem chemicznym oraz innymi właściwościami uzyskanego tą drogą mleka. Badania te mogą dać w przyszłości ciekawy materiał do opracowania wniosków praktycznych.

Wobec technicznych i organizacyjnych trudności, jakie nasuwa wprowadzenie w dostatecznie szerokim zakresie kontroli użytkowości mlecznej, podjęto opracowanie analizy matematycznej, krzywych laktacji u bydła rogatego w Polsce, w oparciu o zebrane materiały codziennych kontroli mleczności, prowadzonych w różnych zakładach doświadczalnych PINGW. Równoległe z tym prowadzi się porównawcze badanie wartości praktycznej różnych systemów oznaczania % tłuszczu w mleku. Jest to ważne, zwłaszcza wobec pewnych uciążliwości klasycznej metody Gerbera.

Osobny dział prac Zakładu stanowi zagadnienia wełnoznawcze.

Korzystając z zasiłku Ministerstwa Rolnictwa i R. R. uzyskanego w ramach akcji „H” została zorganizowana w Brwinowie Stacja Oceny Wełny jako punkt kontrolny, doradczy, badawczy i szkoleniowy dla podniesienia krajowej hodowli owiec.

Wypróbowano wartość zmodyfikowanej metody przekrojów poprzecznych wełny wg Hardy'ego do badań szlachetności runa owiec. Badania te przeprowadzono na możliwie znanym już i badanym innymi metodami materiale czarnogłówek, owiec pomorskich i Ile de France'ów. Metoda okazała się w pełni ścisła, bardzo szybka i wygodna w pracy oraz stosunkowo tania. Uzyskano też szereg dalszych przyczynków do charakterystyki okrywy wymienionych ras owiec.

Równoległe z badaniami nad okrywą przeprowadzono studia mor-

fologiczne nad pokrojem niektórych stad opracowanych ras owczych.

Zakład zorganizował również stację sztucznego unasiwienia zwierząt. Prowadzi się tam badania wartości hodowlanej różnych rozplodników i opracowuje problemy zwalczania jałowości i podniesienia płodności u bydła rogatego a częściowo także i u koni.

W pierwszej fazie prac, poddano ścisłej kontroli i objęto opieką lekarsko-weterynaryjną obory niektórych majątków doświadczalnych SGGW osiągając przy tym bardzo zachęcające wyniki pracy. Wspólnie z Wydziałem Weterynarii UW zosta-

na podjęte porównawcze badania wartości rozplodowej większej liczby buhajów celem wyboru najwłaściwszych metod ich oceny.

Poza działalnością naukowo-badawczą pracownicy Zakładu współdziałali w organizowaniu kursów praktycznych (np. kursy brakarzy wełny) oraz zajmowali się popularyzacją wiedzy hodowlanej. Dowodem tego ponad 100 pozycji bibliograficznych, obejmujących publikacje pracowników Zakładu w latach 1946 do wiosny 1949. Prowadzone są badania nad organizacją produkcji zwierzęcej — przy zastosowaniu metod statystycznych.

Prof. dr W. Herman